

1 martie. Dimineața. L-am pus adineori pe Patrick să se uite în almanah să vadă în ce zi suntem; nu eram sigur, dar s-ar fi putut să fie an bisect. Almanahul zice că au trecut trei ani de la ultimul an bisect; eu credeam că, o dată la trei ani, februarie e mai lung cu o zi. Mă bucur că anul bisect vine mai rar; sunt însă sigur că pe vremea tinerețelor mele era altfel; timpurile s-au schimbat foarte mult de atunci încocace! Scrieți, ștrengărițelor, vă rog; doresc ca atunci când isprăvesc de scris pe partea asta, să pot începe să răspund pe partea cealaltă a coalei: bun, am să mă apuc să scriu și episcopului de Clogher; bună dimineața, tinere domnițe! – Seara. Am luat prânzul la doamna Vanhomrigh, căci a fost zi cu ploaie; lady Betty m-a poftit apoi să petrec după-amiaza la dumneaei, unde doamnele *Van* (cum le-am poreclit noi) fuseseră și dumnealor poftite. Dânsela și ducesa nu vor pleca la vară cu ducele. Cât despre mine, m-am băgat în pat.

2 martie. Ploile astea mă cam scutură de bani, ba pe birjă, ba pe brișcă. Astăzi m-am preumblat în acest fel, cu Sterne al vostru, până la Moor¹, să pun o vorbă pentru dumnealui la Vistierie. Sterne zice că și-a pus în mine toată nădejdea; n-am vrut nici în ruptul capului să mă duc la Mr. Harley cu povestea lui, mai ales că în ultimul timp l-am tot plăcuit cu fel de fel de rugăminți pentru alții dintre ai noștri; de altfel, ca să fiu sincer, Mr. Harley mi-a mărturisit că treaba cu Sterne nu-i surâde câtuși de puțin; oricum însă, am să fac pentru el ceea ce-mi stă în putință, de vreme ce, pe câte înțeleg, MD stăruie. Dar atunci când îmi vine cu vorbe mari, cum că în mine, chipurile, ar sta toată nădejdea lui, nu-i nici sincer, și mai e și prost pe deasupra. Am luat masa cu lordul Abercorn, al cărui fecior, pe nume Peasley, se însoară acum, de Paști, cu zece mii de galbeni.²

3 martie. Uitam să vă spun că ieri-dimineață m-am dus la mica ceremonie a îmbrăcării lui Mr. Harley: m-a mustrat spunându-mi că am venit dinadins, să-l văd cum îi șade în mijlocul unei șlehte de dobitoci.

¹ E vorba de Arthur Moore, numit lord-comisar pentru departamentul comerțului în septembrie 1710.

² James Paisley, fiul lordului Abercorn, urma să ia în căsătorie pe Anne Plumer din Blakesware, în Herts, fiica unei familii foarte înstărite.

Din partea mea voi am numai să-i amintesc de rugămintea să stăruie pe lângă ducele de Ormond în legătură cu chestiunea beneficiilor bisericești. Mi-a făgăduit că n-o să uite și m-a poftit la masă, azi la prânz. În zilele de sămbătă lordul-păstrător al marelui sigiliu, secretarul St. John și cu mine dejunăm la domnia-sa; uneori vine și lordul Rivers, dar nimeni altul. Patrick mi-a adus câteva scrisori, în timp ce-mi faceam plimbarea prin parc; printre ele, una din partea lui Walls și alta, o să râdeți – alta din partea scumpelei de MD: numărul 11! Le-am citit pe toate în parc, afară de cea de la MD, pe care am deschis-o în drum de la St. James spre Mr. Harley; – și cât de bucuros am fost să-o citesc și să aflu că toate sunt bune! Dar să știți că n-am de gând să răspund înainte de trei, patru zile; poate totuși ceva mai curând. Nu-i aşa că mă prostesc? Mă prostesc ca un maimuțoi ori de câte ori primesc scrisorile voastre; – de-aș avea nevoie de un maimuțoi ca să mă prostesc – mi-ar trebui unul mititel. Am rămas la Mr. Harley până la nouă trecute și am stat de vorbă pe lung și pe larg; după plecarea celorlalți musafiri, i-am răspuns sincer tot ce cred la tot ce m-a întrebăt. Se cam plângă de sănătate și m-a poftit din nou la masă luni. Si uite-așa, m-am întors acasă apostolește, precum un domn bine, ca să vă spun acum acestea toate.

4 martie. Am dejunat la domnul secretar St. John; după-masă Mr. Harley ne-a trimis vorbă că se simte foarte prost¹; Domnul să ni-l țină sănătos, căci totul atârnă de asta. În clipa de față Parlamentul nu poate mișca un singur deget fără el; și nici regina. Mi-e tare dor de Irlanda, dar stăpânirea stăruie să nu plec: oricum, după ce se isprăvește vânzoleala asta cu Parlamentul, am să fac ce-am să fac și tot scap eu de aici; nădăjduiesc că până atunci să se încheie cu bine și treaba cu beneficiile. Ceea ce e sigur e că țara a ajuns falită, ca un mare negustor mofuz. Bună, rea – ne trebuie neapărat pace; nimeni nu cutează însă să deschidă vorba de asta. Cu cât mă lămuresc mai bine, cu atât toată treaba îmi place din ce în ce mai puțin. Părerea mea este că foarte curând Confederația² se va desface, iar

¹ Documentele vremii atestă că Harley abuza de alcool.

² Confederația aliaților luptând alături de Anglia împotriva Franței, în războiul de succesiune la tronul Spaniei.

în țară dezbinările se vor adânci. Guvernul stă pe muchie de cuțit, strâns în menghină între Whigi și tabăra turbaților din partida Tory. Miniștrii par să fie cărmaci pricepuți, dar corabia e mâncată de putregai, iar echipajul li s-a ridicat în cap. Lordul Somers a fost în două rânduri în audiență privată la regină, ultima oară, cu câteva zile în urmă; cât despre ducesa voastră de Somerset – care stăpânește acum cheile tuturor lacătelor¹ – vă pot spune că-i o femeie cât se poate de zavistnică; aşa că nu văd de ce n-ar încerca să joace aievea jocul care, până nu demult, s-a jucat pe spinarea lor. Le-am mărturisit deschis acestea toate – lucruri pe care le cunosc și dumnealor prea bine; – dar, într-adevăr, n-au nimic de făcut. Atât de mult au dăscălit-o pe regină să nu sufere să fie îndrumată de nimeni, încât acum nu mai vrea să asculte nici de dânsii. V-aș putea vorbi până mâine de aceste treburi, care-mi sunt prilej de întristare. N-am avut încotro și, stând mai mult de vorbă cu Mr. Harley – (cel mai neînfrițat dintre toți și cel mai dârz) am ajuns să aflu, din gura lui, câtă ușurare simte atunci când mi se poate destăinui.

5 martie. Mr. Harley e bolnav, dar îndatoririle îl silesc să tot iasă din casă; îl doare gâtul și aseară i s-au pus ventuze; de vreo trei ori m-am dus, sau am trimis vorbă să afflu cum se mai simte. Pe seară se pare că era ceva mai bine. Am luat masa, cu Dr. Freind, într-o casă unde trebuia, chipurile, să trec drept un altul; începând de aici, s-a pornit o afurisită de glumă care m-a scos din sărite. Vremea se îndreaptă și mă pot plimba împăratește. Ia vă rog să vă faceți și voi plimbările pe la alde Stoyte, Manley sau Walls. Parcă văd că, de când cu noua voastră locuință, sunteți aşa mândre, că nu mai catadicsiți să ieșiți la plimbare. Ei, și acum gata, hoțomancelor, lăsați-mă să mă vâr în pat.

6 martie. Ieri Mr. Harley a ieșit din casă și astăzi s-a simțit, firește, mai prost. M-am dus sau am trimis vorbă iarăși de vreo două ori să afflu cum se mai simte, căci sunt îngrijorat. Ford m-a înhățat și m-a luat cu el la masă – e ziua lui de Operă; l-am luat deci și pe Mr. Lewis și am

¹ Ducesa Elizabeth Percy de Somerset, partizană a taberei Whig și, până la moartea reginei Anne, camerieră-șefă a garderobei regale.

zăbovit acolo până la șase trecute. Pe Addison nu l-am văzut de trei săptămâni; s-a dus prietenia noastră. Nu mai dau nici pe la cafenea deloc. Am fost la ducele de Ormond, cu un paroh de-al episcopului de Clogher, un oarecare Richardson; dumnealui tălmăcește rugăciuni și predici pe limba irlandeză și nutrește gândul să răspândească învățatura protestantă printre irlandezi.¹

7 martie. Dimineața. Pe cinstea mea, o nimică toată ar fi de ajuns să-mi dea ghes și mi-aș putea găsi cheful; de n-ar fi un nu știu ce, gata aș fi; – doar de n-aș avea și altceva pe cap, și gata – uite că aș răspunde scumpelei voastre de scrisorele. Doamne Dumnezeule, a început să mi se urască să tot scriu culcat în pat. Dar, pe cinstea mea, trebuie să vă răspund; de nu, n-am să mai am loc pe foaie, căci sămbătă scrisoarea trebuie să plece; și nu-mi vine să cred că am să scriu pe față a treia – n-am ajuns aşa departe, tinere domnițe! Bun, deci: în privința lui Barnage al vostru, socot că v-am spus și-așa destul; i-am și scris de altfel săptămâna trecută. Întoarceți foaia. Ei, și-acum, ce spune viitorimii MD? Pot să-ți mărturisesc, domniță Stella, că mă simt mult mai bine cu capul și-mi place să cred că mă va ține tot aşa. Dar cum se face că scrisoarea voastră a făcut cincisprezece zile venind încoace, în timp ce scrisoarea mea, numărul cincisprezece, v-a ajuns într-o săptămână? Răspundeți dacă puteți, şnapancelor! Faptul că avut treabă cu buna doamnă Walls vă scutește destul de bine de orice alte lămuriri: văd că am greșit spunând că a născut fetiță, de vreme ce-i băiat. Da, firește că pricep cifrul vostru, iar Stella, ca de obicei, a ghicit bine. Dumnealui mi-a dat al băsădnuk lboin-lpl dfaonr ufainfbtoy dpionufnad², pe care l-am trimis îndărăt prin Mr. Lewis; acestuia m-am plâns foarte tare prin scrisoare de cele petrecute, și scrisoarea i-a fost arătată; asta a fost toată povestea. Mi-a spus de sfada

¹ Tentativa lui John Richardson, care avea să devină capelan privat al ducelui de Ormond, se înscrie într-un plan avortat de deznaționalizare a Irlandei și pe cale confesională.

² Rândurile cifrate au fost decodeate în felul următor: „un bilet de bancă de cincizeci de lire sterline“. (Este vorba de gestul jignitor al lui Harley, pomenit în scrisoarea din 6 și 7 februarie.)

dintre el și mine; i-am spus de sfada dintre mine și dumnealui; apoi am lăsat-o încurcată și ne-am împăcat; îmi dau cu părerea că ține la mine atât cât poate peste noapte la cineva un mare ministru de stat. Nu-i aşa că m-am purtat cum se cuvine? Sunt bucuros că, în sfârșit, ați primit apa aceea de aglică; dea Domnul să priască micuței mele Stella, dragi și scumpe. Cred că doamna Edgeworth a pornit spre voi acum o săptămână, adică luni. Da, citesc și eu *The Examiner*: gazeta e scrisă foarte bine, cum spui.¹ N-aș zice că-s prea aspre față de duce; numerele de care-mi scrii îl învinovățesc doar că-i lacom de arginți, și tocmai lăcomia lui de arginți ne-a dus pe toți de râpă. Poți fi liniștită: tot ce scrie acolo e adevarat. Autorul spune că nu e Prior; cine știe, s-ar putea să fie însă Atterbury. – Ei, și-acum, doamnă Dingley: „Zice, vai ce frumos s-a făcut; zice: păi, da, și ne-am mutat în casă nouă.“ După socoteala mea, ar trebui să economisiți în acest fel, numai cu locuința, vreo opt lire sterline – dacă stați acolo cinci luni. Mă bucur că-ați scăpat de hazul acelui franțuz ceacăr, cu clipitul lui din ochi cu tot. Am să vă trimite o poliță de cinci lire pentru Parvisol, pentru jumătate de an. Și zici să-i dau mai departe cu patru șilingi pe săptămână, fără ca măcar să mănânc și să beau pe banii mei? Cine naiba a mai spus-o și pe-asta: că Atterbury și decanul vostru ar semăna leit? Habar n-am cum arată lordul cancelar al Irlandei și nici capelanul domniei sale². Capelanul are ceva carte și Tânjește binișor să devină om al condeiului: căt despre cancelar, e într-adevăr un bărbat de ispravă. Da, Patrick a cumpărat păsăruica aceea zicând căt e de blandă, dar văd că s-a făcut cumplit de sălbatică. Aripoarele i-au fost până acum jumulite de trei ori, dar uite că au crescut la loc: va să poată zbura după noi dacă plecăm în Irlanda, numai să binevoiască. – Da, domniță Stella, scrisul lui Dingley seamănă mai mult cu al lui Presto decât scrisul tău; tocmai de aceea mi-ai scris că a ținut chenarul foii de hârtie, vorba aceea: „De ce n-aș scrie și eu ca Presto și ca Dingley?“ Da, da, dumneata, cu ciudătenia aceea de SSS: ce Dumnezeu, nu puteai scrie și în felul acesta: SS?

¹ Din primele zile ale lunii noiembrie, toate *Examiner*-urile erau scrise de Swift în persoană.

² Este vorba de clericul Trapp, menționat mai sus în corespondență.

„Nu, nici pomeneală: întotdeauna SSS!“¹ Șnapancelor nesuferite, asta numai ca să înfruntauți scrisul lui Presto; ca atunci când scrieți cu ochii închiși, de seamănă leit cu scrisul meu. Mi-aduc aminte de timpul când îmi dădea mâna să vă scriu și de două ori mai puțin citește decât acumă; dar vă crut pe amândouă. Sunt foarte îngrijorat și de ochii doamnei Walls. Soțul ei nu pomenește însă nimic în scrisoarea pe care mi-a trimis-o (în urma scrisorii voastre). Îmi scrieți: „Dacă-și revine, și-ar putea pierde vederea.“ Nădăjduiesc că-i afară de orice primejdie. Da, Ford are scaun la cap, cum îmi și place: îl iau ca prieten ascultător în plimbările mele; îmi face mereu pe plac ori de câte ori sunt sătul de alisverișuri însemnate și convorbiri cu înalți miniștri. Nu mai calc la cafenea nici măcar de două ori pe lună. Mă duc cuminte la culcare ca un ceasornic, în fiecare seară înainte de unsprezece. – Și careva să zică Stella-i o mândrețe de fată; nu mă îndoiesc, o văd aievea, frumoasă ca lumina soarelui. Știi ceva? Când îți scriu pe limbușoara noastră mă pomenesc rotunjind buzele ca și când aș rosti de-adevăratelea cuvintele. M-am surprins chiar adineaori. Apoi, îmi place să cred că Dingley e veselă și luminoasă ca o zi de primăvară, că-i bine, sănătoasă, nu morocănoasă. Spuneți-mi, în scadențarul pe care mi l-ați trimis, pe douăsprezece luni, ați pornit-o de la 1 noiembrie, ca de obicei? Sărăcuța de Stella! De ce Dingley nu-i lasă timp – măcar puțin, ca să-i scrie și ea lui Presto la lumina zilei? Lasă, lasă, c-o să ne bucurăm noi de lumina zilei foarte curând și în pofida dumneaei! Dal unde sclie că tlebe să vă plândezeți tot timpul. Unde sclie că tlebe să maimuțăliți pe pdfr, mă log? Dî-dî. Chial ata ete. Azunze, gata cu răspunsul la scrisoarea voastă. Pa-pa . Lalevedele². Seara. Doamna Barton a trimis vorbă de

¹ Reiese că manuscrisul scrisorii cuprindea caligrafieri fanteziste.

² Fragmentul redă o moștră a limbajului de alintare care, în manuscris, este foarte frecvent. Editorii au renunțat în general la această redare, ridicând probleme cvasiinsolubile pentru traducător; în original, textul sună în felul următor: „and zoo must cly Lele and Hele, and Hele aden. Must loo mimitate pdfr, pay? ISSS and so la shall. And so leles fol ee rettle. Dood mollow“. Așadar: „dar unde scrie că trebuie să vă plândezeți tot timpul. Unde scrie că trebuie să-l maimuțăriți pe Presto, mă rog? Da, da. Chiar asta este. Ajunge, gata cu răspunsul la scrisoarea voastră. Pa. La revedere“.

dimineață și m-a poftit la masă; a fost un prânz mai aparte, cam în felul meselor pregătite de scumpele MD, când primesc oaspeți mai de seamă.

8 martie. Vai de mine, iubitele mele MD, inima mi-e sfâșiată de durere. Veți afla că s-a întâmplat mai înainte de-a primi scrierea. Adineaoară i-am scris și arhiepiscopului de Dublin, istorisindu-i totul de-a fir a păr; decanul o să vă povestească amănuntele de la arhiepiscop. N-aveam nici un chef să scriu, dar mi-am zis că s-ar cuveni să trimit totuși o dare de seamă nemincinoasă despre cele petrecute: căci veți auzi și o puzderie de născociri. Mr. Harley a fost îngunjhiat, pe la trei, azi după-amiază, în timpul unei ședințe de consiliu. Tocmai jucam cărti cu lady Catherine Morris, la care luasem masa, când, din cer senin, a picat Tânărul Arundel cu trista veste. Am dat îndată fuga la domnul secretar, căci mi-era în drum: nu era însă nimeni acasă. Pe stradă m-am încrucisat cu brișca doamnei St. John, care auzise doar niște zvonuri. Am luat în grabă o brișcă și m-am repezit la Mr. Harley, care dormea un somn adânc; tragem nădejde că a scăpat cu viață; era bolnav și, suferind fiind, ieșise din casă ca să meargă la ședință; s-ar putea aşadar să dea în fierbințeli și friguri: sunt cumplit de îngrijorat. Mișelul și ticălosul acela de franțuz, marquis de Guiscard¹ a sărit să-l spintece. Guiscard fusese arestat din porunca lui Mr. St. John, secretarul, sub înviniuirea de înaltă trădare, și fusese adus înaintea lorilor pentru a fi anchetat; acolo a sărit cu cuțitul la Mr. Harley. Arhiepiscopului i-am scris toate amănuntele. Adineaoară, la nouă, am trimis iarăși să afli care-s nouătile și mi s-a spus că se simte ceva mai bine. Iertați-mă că bat câmpii. Mă gândesc cât a fost de bun cu mine. Sărmanul de el, zace acum cu stomacul spintecat de becisnicul acela de franțuz papistaș. Noapte bună, Domnul să vă binecuvânteze și să mă aibă în paza lui, căci am nevoie mare de ajutor.

¹ Antoine de Guiscard (1658-1711), abate de Bourlie trădător de țară în Franța, transfug și aventurier în Țările de Jos, ulterior în Anglia; arestat cu câteva zile înainte, fusese adus în interogatoriu înaintea ducilor de Ormond, Buckingham, Argyle și a celor doi secretari de stat, Harley și St. John; Guiscard se năpustise cu un șis asupra lui Harley, îngunjhiindu-l în stomac. Imobilizat cu trei lovitură de sabie, virtualul asasin a murit în închisoare câteva zile mai târziu, fără să fi răspuns vreunui interogatoriu.